

Forcadell, o quan l'Estat va contra la seua pròpia llei

written by Josep Costa | 9 de gener de 2017

En el debat sobiranista és molt habitual que es contraposi la llei i la democràcia, o la legalitat i la legitimitat. A grans trets, se sol assumir que l'Estat té la llei però l'independentisme té la democràcia. Com totes les generalitzacions té problemes. Un d'ells és assumir que l'Estat sempre actua legalment, quan moltes vegades no és així.

El que té l'Estat són mecanismes de poder per canviar o interpretar la llei a la seua conveniència. Bàsicament, instruments tan poderosos com el Tribunal Constitucional o la Fiscalia. Però això no vol dir que sempre tengui la raó legal. En alguns casos això quedarà com una opinió, però en d'altres es podrà eventualment acreditar (per una sentència del Tribunal d'Estrasburg, per exemple).

Sigui com sigui, hi ha també casos en què la raó legal i la raó democràtica estan de manera tan evident del costat sobiranista que és difícil de defensar una altra cosa. És el que passa amb la imputació de la presidenta del Parlament pel debat de les conclusions de la comissió d'estudi del procés constituent. La idea que Carme Forcadell va cometre un delictes en la forma com va gestionar l'assumpte és molt difícil de sostenir sense canviar el sentit de la llei i la jurisprudència.

En l'últim ple abans de Festes, el Parlament va aprovar una resolució que denuncia que la querella contra la seua presidenta suposa una vulneració de la inviolabilitat parlamentària. I és així, perquè la inviolabilitat és va inventar precisament per moments de conflicte entre el poder legislatiu i el poder executiu com aquest. Històricament

garantia la independència dels parlaments enfront del poder reial i en l'actualitat té la funció de protegir la democràcia i la separació de poders.

La inviolabilitat de diputats i diputades i del Parlament com a institució és encara avui l'essència de la democràcia parlamentària. Per això està protegida a la Constitució, als Estatuts d'autonomia i fins i tot al Codi Penal. La finalitat és, en tot cas, assegurar a través de la llibertat d'expressió dels parlamentaris, la lliure formació de la voluntat de l'òrgan legislatiu al qual pertanyen, en tant que expressió legal i legítima de la voluntat popular. Hi ha cap dubte que la persecució penal de la presidenta té per objectiu declarat impedir la lliure formació i expressió de la voluntat del Parlament?

No ho dic jo. Ho diu la pròpia jurisprudència del Tribunal Constitucional que la funció de la inviolabilitat és protegir la lliure discussió i decisió parlamentàries. I no és qualsevol cosa, sinó que comporta la "irresponsabilitat jurídica dels parlamentaris" per les seues opinions i qualssevol "declaracions de judici o de voluntat". Això implica que no se'ls pugui sotmetre "a procediment de cap tipus".

La inviolabilitat és una prerrogativa que té també la persona del Rei. Durant el debat de la Constitució es va plantejar si donar-li aquesta protecció impediria jutjar-lo per assassí o violador. La resposta és que sí. Impedeix jutjar-lo per qualsevol cosa, encara que sigui delictes per a la gent del carrer. El mateix val per als parlamentaris, si bé amb la precisió que en el seu cas la inviolabilitat només empara les actuacions realitzades en l'exercici de les seues funcions representatives.

Abans de presentar-se la querella contra Forcadell, la mesa del Parlament ja va al·legar davant el TC que els membres de la cambra estan protegits per la inviolabilitat. Curiosament,

en la resolució els magistrats no es varen pronunciar sobre el tema. Més tard, quan el Tribunal va examinar la llei que li atorga el poder de suspendre càrrecs polítics, un dels magistrats que s'hi va mostrar en contra ho va argumentar advertint precisament que podria vulnerar els drets dels diputats. Per tant, és lògic pensar que en aquest cas tampoc no hi devia haver consens sobre la denúncia contra Forcadell.

En definitiva, en la querella contra la presidenta del Parlament, i les que sembla que vendran a continuació, l'Estat va contra la seua pròpia llei i la jurisprudència del TC. La llei i la democràcia són el mateix en aquest cas. La llei protegeix la democràcia per tal que la llei sigui democràtica. La llibertat d'expressió (i de vot) dels parlamentaris és il·limitada per això mateix. El sobiranisme té també la raó legal. I s'hauria de dir més.